

SXEDIO.H6

3.12.1959: ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΚΛΗΡΙΔΗΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ. ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΟΙ ΔΥΟ ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΟΥΝ ΣΚΛΗΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ. ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΕΝΩ Η ΧΑΡΑΥΓΗ, ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΚΑΛΕΙ ΤΟ ΛΑΟ ΝΑ "ΜΑΥΡΙΣΕΙ" ΤΟ ΜΑΚΑΡΙΟ

Στις **3** Δεκεμβρίου **1959** ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος υπέβαλε πρώτος υποψηφιότητα για το προεδρικό αξίωμα.

Την υποψηφιότητα του πρότεινε ο πατέρας του ήρωα Κυριάκου Μάτση, Χριστοφής Μάτσης.

Τη δήλωση του υπέγραψαν επίσης ως υποστηρικτές οι πατέρες των ακολούθων απαγχονισθέντων και πεσόντων ηρώων της ΕΟΚΑ:

- Πιερής Αυξεντίου, πατέρας του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου,

- Κυριάκος Δράκος, πατέρας του ήρωα Μάρκου Δράκου,

- Σάββας Καραολής, πατέρας του απαγχονισθέντος Μιχαλάκη Καραολή,

- Μιλτιάδης Παλληκαρίδης, πατέρας του απαγχονισθέντος Ευαγόρα Παλληκαρίδη,

- Χαρίλαος Ζάκος, πατέρας του απαγχονισθέντος Αντρέα Ζάκου,

- Χρίστος Μαυρομάτης πατέρας του απαγχονισθέντος Στέλιου Μαυρομάτη,

- Γρηγόρης Παναγίδης πατέρας του απαγχονισθέντος Αντρέα Παναγίδη και

- Μιχαήλ Θεοχάρης.

Λίγες ώρες αργότερα υπέβαλε την υποψηφιότητα του και ο Ιωάννης Κληρίδης.

Την υποψηφιότητά του πρότεινε ο Στέλιος Παυλίδης και την υποστήριξαν οι δήμαρχοι Θεμιστοκλής Δέρβης, Γ. Χριστοδουλίδης, Χαρ. Δημητριάδης και Κ. Παρτασίδης και οι Φρίξος Μαρκίδης, Κ. Μιχαηλίδης, Γλαύκος Κασουλίδης και

Φώτης Παπαφώτης.

Ο Μακάριος δεν έκαμε προεκλογικό αγώνα ο ίδιος προσωπικά και ούτε άλλωστε άρμοζε σε ένα ιερωμένο να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια. Αντ' αυτού αγωνίστηκαν οι διάφοροι συνεργάτες του στη Μεταβατική Κυβέρνηση και άλλοι αγωνιστές της ΕΟΚΑ.

Επικεφαλής ήταν οι Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, Ρηγίνος Θεοχάρης, Πασχάλης Πασχαλίδης, Τάσσος Παπαδόπουλος, Γιαννάκης Μάτσης, Γλαύκος Κληρίδης (γιος του Ιωάννη Κληρίδη και ανθυποψηφίου του Μακαρίου) Λεύκιος Ροδοσθένους και άλλοι.

Με την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας η ατμόσφαιρα οξύνθηκε σε μεγάλο βαθμό.

Ο Γλαύκος Κληρίδης, γιος του Ιωάννη Κληρίδη, έγινε ένας από τους κυριότερους στόχους των οπαδών του πατέρα του, Ιωάννη Κληρίδη.

Η αντιπολίτευση μάλιστα τον κατηγορούσε ότι παρέβαινε την Πέμπτη Εντολή "Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου".

Στο βιβλικό αυτό επιχείρημα ο Γλαύκος Κληρίδης απαντούσε με την πατριωτική παραίνεση του Σωκράτη προς τον Πλάτωνα και τον Κρίτωνα, όταν και οι δυο τον προέτρεπαν να δραματεύσει για αποφύγει το κόνιο: " Πατρός τε και μητρός και των άλλων προγόνων, απάντων τιμιότερον εστίν η Πατρίς και σεμνότερον και αγιότερον..."

Η προεκλογική οξύτητα οδήγησε και σε επεισόδια που κλιμακώνονταν όσο πλησίαζαν οι εκλογές.

Τα πιο σοβαρά επεισόδια συνέβησαν στην Αχνα, στις 7 Δεκεμβρίου. Στο οίκημα της ΠΕΟ της κοινότητας, γινόταν σύσκεψη 25 στελεχών της Δημοκρατικής Ένωσης και της Αριστεράς για θέματα που σχετίζονταν με τις εκλογές.

Γύρω στις 7 το βράδυ αρκετές δεκάδες ένοπλοι υποστηρικτές του Αρχιεπισκόπου έκαμαν κανονική επιδρομή εναντίον του οικήματος με περίστροφα, κυνηγετικά ρόπαλα, αξίνες και οτιδήποτε άλλο πρόχειρο όπλο υπήρχε.

Αφού πυροβόλησαν εναντίον των παραθύρων και της πόρτας όρμησαν μέσα και άρχισαν να κτυπούν όσους ήταν εκεί.

Όταν αποχώρησαν ύστερα από μια ώρα, οκτώ πρόσωπα, ήταν τραυματισμένα. Μεταξύ τους και τρεις γυναίκες. Ο ένας ήταν τραυματισμένος τόσο σοβαρά ώστε κρατήθηκε στο Νοσοκομείο για αρκετές μέρες. Το οίκημα της ΠΕΟ είχε μεσοκαταστραφεί και ένα αυτοκίνητο είχε αχρηστευθεί.

Από πλευράς ΑΚΕΛ η προεκλογική εκστρατεία είχε προσλάβει διαστάσεις και όπως η άλλη πλευρά επιτίθετο με δριμύτητα εναντίον του Μακαρίου και αυτή η πλευρά δεν υπελείπετο σε επιθέσεις και επικρίσεις.

Οι κατηγορίες και από τις δυο πλευρές έδιναν και έπαιρναν και τα πράγματα οξύνθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Οι μεν κατηγορούσαν τους δε ότι ήταν προδότες και το κακό συνεχίστηκε για πολλές μέρες.

Το κομματικό όργανο του ΑΚΕΛ, η "Χαραυγή" χρησιμοποίησε πολύ σκληρή γλώσσα για να κατηγορήσει τη Μακαριακή παράταξη και ιδιαίτερα το Μακάριο προσωπικά.

Στις 5 Δεκεμβρίου λίγες μόνο μέρες πριν από τις εκλογές κατηγόρησε το Μακάριο ως επίορκο της Φανερωμένης, ότι δηλαδή πρόδωσε τον όρκο που είχε δώσει στις 28 Αυγούστου 1954 να αγωνιστεί για την Ένωση και υπέγραψε τις συμφωνίες της Ζυρίχης με τις οποίες αποκλείονταν η Ένωση με την Ελλάδα.

Στην επομένη εξάλλου έγραφε κατηγορώντας τον Μακάριο :

"Τι γίνεται με το σοβαρό πρόβλημα της τσιφλικάδικης, της χαλίτικης, της δασικής και της μοναστηριακής γης; Αυτή η γη ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο σκάλες. Είναι ή δεν είναι σωστό, πως ο Αρχιεπίσκοπος έφερε τον καθηγητή Αλιβυζάτο για να αποκλείσει συνταγματικά την απαλλοτρίωση αυτής της γης προς όφελος των φτωχών;"

Σε άλλο σημείο έγραφε:

"Οι μακροχρόνιοι αγώνες και θυσίες του κυπριακού λαού για αυτοδιάθεση απαιτούν: Να καταψηφιστούν και να αποδοκιμαστούν οι νεκροθάφτες της Κυπριακής υπόθεσης, να αναδειχτεί στο προεδρικό αξίωμα ο αδέσμευτος, δημοκρατικός, πολιτευτής κ. Ιωάννης Κληρίδης".

Εξάλλου στις 10 Δεκεμβρίου τρεις μόνο μέρες πριν από τις εκλογές απευθυνόμενη στους καταστηματαρχες έγραφε:

"Καταστηματαρχες, όταν θα ψηφίζετε μη ξεχνάτε ότι ο Αρχιεπίσκοπος απέρριψε το αίτημά σας για το ενοικιοστάσιο για να μπορούν τα μοναστήρια και η Αρχιεπισκοπή που έχουν τα περισσότερα μαγαζιά να ξεζουμίζουν στον υπέρτατο βαθμό τους ενοικιαστές".

Αποκορύφωμα των κατηγοριών εναντίον του Μακαρίου ήταν σημείωμα της "Χαραυγής" στις 13 Δεκεμβρίου, μέρα των εκλογών με το οποίο τον κατηγορούσε σε μια σειρά από θέματα.

Εγραφε η εφημερίδα επεξηγώντας τι επιδίωκε να επιτύχει η Δημοκρατική Παράταξη με την ανάδειξη του Ιωάννη Κληρίδη στο προεδρικό αξίωμα:

"Η Δημοκρατία θριαμβεύει σήμερα.

Όλοι στις κάλπες. Ηλθε η μεγάλη στιγμή να σαρωθούν οι δικτάτορες και οι φασίστες.

Ψηλά τη σημαία της εθνικής τιμής και αξιοπρέπειας.

Άσπρο στον Κληρίδη και να ο λόγος:

Γιατί θα αποδείξουμε σαν λαός ότι είμαστε ηθικά αδέσμευτοι απέναντι στο αίσχος της Ζυρίχης.

Γιατί θα εγκαθιδρύσουμε μια πραγματική δημοκρατία στον τόπο μας.

Γιατί θα εμποδίσουμε τη μονοκρατορία και τον φασισμό να επιπλεύσουν.

Γιατί θα καταργήσουμε την ευνοιοκρατία.

Γιατί θα αναστηλώσουμε τον σεβασμό της Δημόσιας Υπηρεσίας και την αυστηρή ανεξαρτησία της από τις κομματικές διαπάλες.

Γιατί θα αποκαταστήσουμε την τάξη και την αρμονία στην Παιδεία μας.

Γιατί θα θέσουμε τέρμα στη διασπάθιση του δημοσίου

χρήματος και θα νοικοκυρέψουμε τον τόπο μας.
Γιατί θα ξεναπάρουν τη γη οι αγρότες.
Γιατί θα διασφαλισθεί και προστατευθεί η
επαγγελματική στεγνή.
Γιατί θα προστατευθούν και κατοχυρωθούν τα
συνδικαλιστικά δικαιώματα.
Γιατί θα αποκτήσουν οι γυναίκες τα ίδια δικαιώματα
με τους άνδρες.
Γιατί τα προϊόντα μας θα βρίσκουν αγορές και δεν θα
σαπίζουν, επειδή δεν τα θέλουν οι δυτικοί "σύμμαχοι".
Γιατί θα συνάψωμε φιλικές ειρηνικές σχέσεις με όλα
τα κράτη του κόσμου.
Γιατί θα βαδίσουμε στο δρόμο της ολοκλήρωσης της
ανεξαρτησίας μας

Ασπρον λοιπόν στον Κληρίδη

Μαύρο στο Μακάριο και να ο λόγος:

Γιατί υπέγραψε χωρίς τη θέληση και την έγκριση του
λαού μας τις ατιμωτικές συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου.
Γιατί επανέφερε στην Κύπρο την τουρκική κατοχή.
Γιατί έγινε επίορκος και ενταφίασε τους
προαιώνιους και ιερούς πόθους του λαού για την
αυτοδιάθεση.
Γιατί από Αρχιερέας μεταμορφώθηκε σε κομματάρχη.
Γιατί ίδρυσε κόμμα, το οποίο συντηρεί με εκτοντάδες
χιλιάδες λίρες που προέρχονται ουσιαστικά από τον
λαό και έπρεπε να επιστρέφονται σ αυτόν.
Γιατί κατακουρέλιασε το κύρος της Εκκλησίας,
ρίχνοντας την σε εκλογικές διαμάχες.
Γιατί από κήρυκα της αγάπης που έπρεπε να ήταν,
γίνεται κήρυκας του μίσους και της διχόνοιας.
Γιατί εγκατέστησε στην πολιτική και κοινωνική ζωή
την ευνοιοκρατία.
Γιτί οδηγεί τον τόπο στη φασιστική δικτατορία
Γιατί στο όνομα του διαπράττονται ακατανάμαστα
αίσχη
Γιατί καταστρέφει την Παιδεία μας μετατρέποντας τα
σχολεία σε προεκλογικά κομματικά όργανα

Γιατί αρνείται να δώσει γη στους αγρότες
Γιατί αρνείται να κατοχυρώσει τα συνδικαλιστικά
δικαιώματα
Γιατί μας έδεσε σε καταστροφικές στρατιωτικές
συμμαχίες
Γιατί αρνείται φιλικές σχέσεις με όλα τα κράτη του
κόσμου.

Μαύρο λοιπόν στον Μακάριο

Εργάτες: Ο Μακάριος και οι εμμισθοί του αποτελούν
κίνδυνο για τις κατακτήσεις σας: Ψηφίστε Δημοκρατία
Αγρότες: Ακόμα χθες σας ενέπαιζαν οι Μακαριακοί για
το πρόβλημα της γης: Ψηφίστε Δημοκρατία

Καταστηματαρχες: Ο Αρχιεπίσκοπος αντιτίθεται στο
ενοικοστάσιο, γιατί έχει πολλά μαγαζιά: Ψηφίστε
Δημοκρατία

Εμποροι: Γεν... το συμφέρον από το εμπόριο με όλες
τις χώρες του κόσμου: Ψηφίστε Δημοκρατία.

Κυβερνητικοί: Ο Μακάριος κατέστησε επισφαλή τη θέση
σας και τα δικαιώματά σας: Ψηφίστε δημοκρατία.

Δάσκαλοι: Αληθινός βραχνάς έγινε για σας το
Μακαριακό Γραφείο Παιδείας: Ψηφίστε Δημοκρατία.

Διοανοούμενοι: Σας περιφρόνησε με το χειρότερο
τρόπο ο ιερωμένος μονοκράτορας: Ψηφίστε Δημοκρατία

Γυναίκες: Σπάστε τα δεσμά της πρόληψης, της αγάπης,
της υποτίμησης και της υποταγής: Ψηφίστε
Δημοκρατία.

Κυπριακέ λαέ: Καταδίκασε τους ενταφιαστές των
εθνικών σου πόθων. Ψήφισε Δημοκρατία.